

**Tid** Torsdagen den 30 november 2023, kl.16:00-16:52  
**Plats** Gamla biblioteket, Tekniska nämndhuset  
**Justerat** Måndagen den 11 december 2023 §§ 1-7, 10, 11, 13-29, 32-52  
**Anslaget** Tisdagen den 12 december 2023 §§ 1-7, 10, 11, 13-29, 32-52

Omedelbart justerade paragrafer

**Justerat** Torsdagen den 30 november 2023 §§ 8, 9, 12, 30, 31  
**Anslaget** Måndagen den 4 december 2023 §§ 8, 9, 12, 30, 31

Jan Valeskog

Jonas Naddebo §§ 1-36, 38-52

Mikael Blomstrand § 37

### Närvarande

#### Beslutande ledamöter:

Jan Valeskog (S), ordföranden  
Jonas Naddebo (C), vice ordföranden §§ 1-36, 38-52  
Emelie Stark (S)  
Per Strängberg (S)  
Bsrat Asgedom Mebrahtu (S)  
Maria Mustonen (V)  
Aidin Zandian (V)  
Cecilia Obermüller (MP)  
Johan Nilsson (M)  
Annika Elmlund (M)  
Mats Johnsson (SD)  
Björn Ljung (L) §§ 1-12, 14-52

#### Tjänstgörande ersättare:

Mikael Blomstrand (C) § 37 För Jonas Naddebo (C)  
Henrik Virro (M) För Kristina Lutz (M)  
Christer H Sjöblom (M) § 13 För Björn Ljung (L)

#### Ersättare:

Joel Stade (S)  
Humaun M Kabir (S)  
Sara Stenudd (V)  
Jonas Darai (V)  
Oscar Gullberg (MP)  
Christer H Sjöblom (M) §§ 1-12, 14-52  
Mikael Blomstrand (C) §§ 1-36, 38-52  
Mikael Valier Furtenbach (KD)

#### Tjänstepersoner:

Dessutom närvarade stadsbyggnadsdirektören Amanda Horwitz, Mikael Andersson Ståhl, Christian Bleckman §§ 1-2, Torleif Falk, Torkel Kjellman, Martin Schröder, Helén Taubert, nämndsekreterare Sara Högne och Fabian Lind, borgarrådssekreteraren Adam Valli Löfgren samt personalrepresentant Luis Lopez §§ 1-11

#### Stadsbyggnadsnämnden

Fleminggatan 4  
Box 8314  
104 20 Stockholm  
Telefon 08-508 27 300  
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se  
stockholm.se

**§ 18****Fruängen centrum, Fruängen, Dnr 2023-09842-54****Beslut**

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt stadsbyggnadskontorets förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att ge kontoret i uppdrag att påbörja planarbete i enlighet med kontorets tjänsteutlåtande.

**Handlingar i ärendet**

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 20 oktober 2023.  
Bil § 18

Tjänsteutlåtandet avser startpromemoria för planläggning av Fruängen centrum i stadsdelen Fruängen.

**Nämndens behandling av ärendet****Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP), vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Mats Johnsson (SD) och Björn Ljung (L) föreslår (se beslutet).
- 2) Johan Nilsson m.fl. (M) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt följande:
  - a. Att delvis godkänna kontorets förslag till beslut.
  - b. Att parkeringssituationen kring Fruängen ses över särskilt.
  - c. Att därutöver anföra följande:

Utvecklingen av Fruängen centrum är positiv då det finns stort potential att både utnyttja centrums ytor bättre likväl som att centrum behöver en gestaltningsmässig ansiktslyftning.

Både i underlaget för ”Program för Fruängen” och i aktuell Start-PM finns dock felaktigheter/brister när det gäller parkeringsfrågan. Vår uppfattning är att det råder brist på parkeringsplatser i Fruängen redan i nuläget. Att det kan finnas lediga platser mitt på dagen är en sak, men på sena eftermiddagar, kvällar och helger är det trångt för både boende och besökare. Med ännu fler bostäder kommer situationen bli än värre. Parkeringsfrågan i Fruängen behöver utredas särskilt och förutsättningslöst.

En förutsättning för att Fruängen centrum ska kunna utvecklas är att ditresta kunder även i fortsättningen använder Fruängen centrum som en lokal handelsplats. Redan idag besöks centrum av boende från bland annat Herrängen, Långsjö, Långbro, Segeltorp, Västertorp och Mälarhöjden. Om inte dessa besökare erbjuds korttidsparkering i tillräcklig omfattning kommer Fruängen att väljas bort till förmån för andra handelsplatser, t.ex. Västberga eller Kungens kurva. Detta är negativt för ett lokalt centrum som Fruängen och då kommer inte mål och ambitioner med ”Program för Fruängen” att kunna införlivas.

För boende i Fruängen är det svårt att hitta en parkeringsplats. Det finns enskilda bostadsrättsföreningar som kan ha anlagt privata parkeringar på sin egen (eller arrenderad) mark, men att dessa står tomma innebär inte att de är tillgängliga för övriga boende och besökare. I realiteten är det mycket svårt att hitta en parkering nära sitt boende. De boende i området består av många som behöver bil sitt arbete, t.ex. hantverksyrken. Det är en omöjlig ekvation att tro att dessa kan välja bort bilen. Kontorets skrivning på sidan 13 i underlaget ”Utifrån det goda kollektivtrafikläget samt nya satsningar på mobilitet bedömer stadsbyggnadskontoret att det är möjligt att utveckla flera parkeringsplatser för bebyggelse utan att ersätta dem.” tycker vi därför är mycket olyckligt.

Parkeringsfrågan i Fruängen behöver därför utredas särskilt, och gärna utifrån frågeställningar om delat bilnyttjande (bilpooler), laddinfrastruktur och besöksparkering.

### **Beslutsgång**

Ordföranden Jan Valeskog (S) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V), Cecilia Obermüller (MP), vice ordföranden Jonas Naddebo (C), Mats Johnsson (SD) och Björn Ljung (L).

### **Reservation**

Johan Nilsson m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

### **Särskilt uttalande**

Ordföranden Jan Valeskog m.fl. (S), Maria Mustonen m.fl. (V) och Cecilia Obermüller (MP) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Utvecklingen av Fruängen centrum kommer ge ökade värden för befintliga och framtida boenden i området genom

fler bostäder, ytterligare service och förbättrade allmänna ytor. Det är positivt att mer stadsgrönska kan tillföras till området och att ytkrävande markparkering kan omvandlas.

Den fortsatta planprocessen bör utgå från centrumanläggningens kulturhistoriska värden och studera vilka byggnader som är lämpliga att kompletteras med påbyggnad och vilka byggnader som kan behöva rivas för att skapa en god stadsmiljö. Vid rivning av byggnader bör återbruk användas i största möjliga mån för att minska klimatbelastningen av tillkommande bebyggelse.

Vice ordföranden Jonas Naddebo (C) och Björn Ljung (L) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Vi ser positivt på detaljplanen för Fruängens centrum som ett första steg för att säkra program för Fruängens övergripande mål. Ska vi säkra bevarandet av grönområden behöver vi bygga högt och tätt i kollektivtrafikhöga läge. Våra partier anser att bostadshusen som planeras i centrum bör planeras som höga centrummarkörer, i likhet med de som planeras vid Rangstaplan i Högdalen. Förutom att förbättra orienterbarheten skulle det möjliggöra ett stort antal bostäder samtidigt som exploatering av park- och naturmark kan undvikas. Dessutom skulle det kunna bidra till ett ökat underlag för centrumverksamheten och ett mer levande stadsliv.

Även om ärendet inte innehåller ställningstagande om rivningar, vill vi understryka vikten av att frågan om rivning av befintliga byggnader behöver hanteras med varsamhet. Detta både med hänsyn till miljö- och klimatskäl samt kulturhistoriska värden.

Mats Johnsson (SD) lämnar särskilt uttalande enligt följande:

Utveckling och ytterligare bebyggelse runt Fruängens centrum kan bidra till en mer levande stadsmiljö i området och ge bättre kundunderlag för butikerna i centrum. Vi är därför positiva till att det sker bebyggelse i denna del av Fruängen. Dock är de föreslagna fastigheterna alltför höga. Förutom att de kommer att skugga omgivande grönområden och bostäder ger höga hus inte en levande miljö runt fastigheterna. Utvecklingen runt Fruängens centrum bör därför ha en lägre skala, avseende höjd. Det kan där det är möjligt delvis kompenseras genom tätare bebyggelse i de fall där det inte inkräktar på andra bostadshus i närheten.

**Ersättaryttrande**

Mikael Valier Furtenbach (KD) instämmer i förslag från Johan Nilsson m.fl. (M).